

РОЗВИТОК САКРАЛЬНОГО ТУРИЗМУ ЯК ФАКТОР АКТИВІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

ЛЮБОВ ШЕВЧУК

Львівський інститут регіональних досліджень НАН України

У наш час надзвичайно актуальним завданням є формування і розвиток сакрального туризму, який пов'язаний з пізнанням сакральних реліквій і святинь, релігійних вірувань найрізноманітніших етносів в різних регіонах світу, оскільки його здійснення може суттєво активізувати рекреаційно-оздоровчу діяльність населення. Зазначимо, що термін «сакральний» в дослівному перекладі з латинського *sacer* означає «священний, той, що причетний до релігійного культу і ритуалу, обрядовий». У наш час зміст цього поняття значно поглибився. У найширшому розумінні він означає внутрішній, священний, святий, потаємний, духовний, особистий світ людини, групи людей, суспільства, в якому найголовнішим у житті є взаємозв'язок, спілкування з Вищими Космічними Силами, Світовим Розумом, Богом. Якщо зміст поняття релігійний в своїй основі містить ставлення людини до Бога, означає віру в нього, релігійну поведінку людини на Землі, а також ставлення Бога до людини, але переважно в рамках конкретної конфесії, то зміст поняття *сакральний* вміщує в собі все це у якнайширшому смислі: ще не було релігій з їх постулатами і нормами, але вже існував сакральний світ людини, етносу. Зміст поняття *сакральний* охоплює також систему відносин між людиною, групою людей, суспільством і священним – найвищими цінностями, які завжди виявляються як дивовижна заповітна сокровенна таємниця.

Цей перший аспект розширення змісту поняття сакральний у порівнянні з терміном релігійний доповнюється другим, суть якого полягає ось у чому: реалізація взаємозв'язків і спілкування, осмислення внутрішнього, потаємного, сокровенного світу можливі в процесі особливої життєдіяльності, яка є завжди індивідуальною (навіть віруючі однієї конфесії мають різний сакральний світ, а різні Церкви мають власну соціальну доктрину). Така життєдіяльність і називається сакральною. Отже, в такому плані зміст поняття сакральний є дещо ширший, ніж зміст поняття релігійний, тобто релігійний можна вважати ядром сакрального, хоч у сучасній науковій літературі дуже часто поняття релігійний і сакральний вживаються як тотожні. Таким чином, сакральний туризм не тільки сприятиме отриманню туристами нових знань про культові споруди, різні вірування, але й допомагатиме збагаченню світогляду, зміцненню духовно-емоційної сфери особистості, а в кінцевому рахунку сприятиме збільшенню кількості індивідуального й суспільного здоров'я.

Сакральний туризм – це не тільки пізнання сакральних реліквій і святинь, релігійних вірувань найрізноманітніших етносів в різних регіонах світу. Це, насамперед, пізнання особливо організованого священного простору, дотичність до якого дає можливість не тільки відновити працездатність, але й збагатити духовний світ, відчувати непохитність, стабільність, стійкість оточуючого світу.

Ось чому, саме сакральний туризм може стати потужним фактором активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності людини. Для цього дуже важливо викликати інтерес до сакрального туризму за допомогою засобів масової інформації, системи Інтернет.

Не менш важливим завданням є сформувати сакрально-туристичні маршрути. В наш час такі маршрути реалізуються Церквою до святих місць та культових споруд з метою здійснення певних ритуальних дійств. Туристичні бюро могли б організувати пізнавальні маршрути, орієнтовані на різні вікові групи населення з метою надання споживачам таких знань, які б вони могли використати для відтворення духовного, психічного і, звичайно, фізичного здоров'я.